

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESSENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POGAJANJA S HITLERJEVCI

Po povratku vodilnih državnikov v Berlin so se pričela pogajanja z narodnimi socialisti za vstop v vlado

Berlin, 8. avgusta. Državni kancelar Papen se je vrnil danes v Berlin, zaradi česar se bodo že te dni pričela pogajanja o prenosni državi ter pruske vlade in sicer najprej z narodnimi socialisti. Kako bo nova državna vlada sestavljena, je še povsem negotovo. Gotovo je samo to, da bodo vstopili vanjo narodni socialisti. Iz več izjav merodajnih krogov je znano, da jih hoče sedanja vlada pritegniti k sodelovanju, pri čemer pa si zamišljajo prenosno vlado kot predsedniško, v katero bi vstopili gosposki in ne kot strankarji. Ampak kot osebe, ki uživajo zaupanje ir-čanskega predsednika Hindenburga. To pomeni, da sedanja vlada ni pripravljena prepustiti Hitlerju vse oblasti.

Tudi centum in bavarska ljudska stranka, ki postopa soglasno, se zavzema za pritegnitev narodnih socialistov v vlado, ne da bi za sedaj izjavila, ali si predstavljata bodočo vlado kot koalicijsko, večinsko ali manjšinsko, ki bi se opirala le na nemške nacionalce in bi mogla računati na podporo obeh katoliških strank.

Pogajanja o bodoči vladi bodo precej težavna zaradi načrta, po katerem naj bi se izvedla personalna unija državne in pruske vlade, s čimer bi bili predvsem zadovoljni narodni socialisti. Pogoj za to bi bil, da bi bil Papen, ako bi narodni socialisti pristali na to, da ostane še nadalje predsednik državne vlade, izvoljen v pruskem deželnem zboru za ministrskega predsednika. Do take izvolitve more seveda priti samo s pomočjo centruma. Dosej ni nobenih znakov, da se je izpremenilo odločilno stališče centruma proti Papenu, na katero vplivajo razna osebna nerazpoloženja. Vprašanje je torej, ali se bo Papenu posrečilo odstraniti odpor centruma.

Hitler se je v soboto mudil v Berlinu, kjer se je nastanil pri bivšem stotniku Göringju. Ob tej priliki je imel razgovore z raznimi merodajnimi zastopniki vlade, ki so mu izrekli svoje pomisleke glede na narodno-socialistično nasilje. Hitler je baje obljubil, da bodo voditelji njegovih napadalnih oddelkov vplivali pomirjeval-

no, tako da ne bo treba uveljavljati pripravljenih zasilnih odredb proti terorističnim dejanjem.

Po nekaterih vesteh je Hitler že v soboto zvečer odpotoval v Schwerin, kjer se je sestal z voditelji napadalnih oddelkov. Baje jim je priporočal, naj se izogibajo glede na bližnja pogajanja o prenosni vlade vsem nasilstvom. Po tem razgovoru so bila izdana primerna navodila podrejenim voditeljem narodno-socialistične organizacije v vladnih krogih upajo, da bo Hitlerjevo posredovanje v napadalnih oddelkih imelo zaželjeni uspeh.

Berlin, 8. avgusta. Včeraj so v Schleswig-Holsteinu aretirali več oseb, ki so bile udeležene v zadnjih dneh pri atentatih z eksplozivom. Aretiranci so pripadniki narodno-socialistične stranke. Dosej je bilo aretiranih sedem oseb.

Ratibor, 8. avgusta. AA. V Ratiboru v Zgornji Šleziji je eksplodirala bomba in raznesla uradniške prostore centumskega glasila »Oberschlesische Rundschau«. Atentatorjev še niso izsledili.

Odpor proti novim davčnim bremenom

Z državno trošarino na električni tok in sladkor bi bila najbolj prizadeta dravska banovina

Ljubljana, 8. avgusta.

V petek dopoldne je predložil finančni minister v sporazumu z ministrom trgovine in industrije Narodni skupščini predlog o spremembi zakona o davku na poslovni promet, ki naj bi se občutno zvišal, poleg tega pa osnutek zakona o spremembah v zakonu o državni trošarini na sladkor in pa zakona o trošarini na električni tok. Če bi bil sprejet zakon o trošarini na sladkor v taki obliki, kakor ga je predložil finančni minister, bi davčne oblasti popisale ves sladkor, kar ga je v prometu po veletrgovinah in pri trgovcih na drobno, in razlika na trošarini v znesku 1.50 odnosno 2 Din pri vsakem kilogramu bi se morala plačati na zalogo preko 5 kg. Seveda bi se s trošarino sladkorja za toliko podražilo. Na električni tok bi se pa plačevala državna trošarina tako, da bi prišlo pri razsvetljavi na kw 1 Din, za električno strujo, ki se rabi kot gonilna sila motorjev in pri raznih instalacijah pa 0.25 Din za kw. S tem bi bili seveda hudo prizadeti na eni strani vsi po-edinni konzumenti električnega toka, še mnogo težje bi pa bile posledice za našo industrijo. Malo je verjetno, da bi bili predlogi finančnega ministra v taki obliki, kakor so prišli pred Narodno skupščino, sprejeti.

Narodni skupščini predloženi predlogi glede povišanja trošarine na sladkor, povišanja prometnega davka ter uvedbe nove trošarine na električni tok, so izzvali posebno v vrstah poslancev iz dravske banovine veliko nezadovoljstvo. Na včerajšnji klubski seji so poslanci naše banovine z vso upravičenostjo poudarjali, da bi nova bremena, kakor jih je predlagal finančni minister Djordjevič, v prvi vrsti zadela dravsko banovino. Navajali so, da bi uvedba trošarine na električni tok prislila mnoga podjetja, da ustavi svoj obrat, ker bi ne bila zmožna plačevati trošarine. Tvornica za dušik in Rušah na primer bi morala plačati na trošarini nič manj kakor 25 milijonov Din, medtem ko jo stane električni tok komaj 7 do 8 milijonov Din. Podjetja, ki so priključena na Falo, bi morala plačevati kakih 35 milijonov Din za trošarino na električni tok. Poslanci iz dravske banovine so poudarjali, da bi dravska banovina morala plačati približno eno tretjino trošarine na električni tok, drugi dve tretjini pa vse ostale banovine.

Ravno tako so poslanci dravske banovine naglašali, da bi povišanje trošarine na sladkor v prvi vrsti začelo našo banovino, kajti naša banovina plača 16% celotne trošarine na sladkor, torej skoraj dvakrat več, kakor bi jo morala po številu svojega prebivalstva.

Lebrun o miroljubnosti Francije

Odkritje ogromnega spomenika 400.000 vojakom, padlim pred Verdunom — Herriot o srancoski politiki

Douaumont, 8. avgusta. AA. Včeraj je predsednik republike Lebrun svedeno odkril veličastni spomenik 400.000 vojakom, ki so padli pred Verdunom med svetovno vojno. Spomenik je zgrajen v obliki kostnice ter stoji na vrhu griča sredi prostrane planjave in pokopališča z 20.000 grobovi, ki so jih vse okrasili šolarji s cvetlami. Kostnica ima 140 metrov visok obok, pod katerim so pokopane kosti pred Verdunom padlih vojakov. Predsednik republike je v svojem govoru pri odkritju spomenika poudarjal, da so žrtve, ki jih je Francija doprinesla po končani vojni za boljše razumevanje med narodi in za gospodarsko obnovo sveta, najboljše dokaz, da si Francija ne želi zopet dogodkov, ki bi jo pustošili njena tla in po katerih bi bilo zopet treba postavljati kostnice za kosti stotisočev brezimnikov, da bi njihovi otroci mogli občutiti vso grozo vojne. Francija si želi miru in bo pri tem vedno vztrajala, nihče pa ne sme zahtevati od nje, naj opusti skrb za svojo varnost, dokler ne preveva vseh ljudi na svetu želja po miru in dokler ni varnost tako zagotovljena, da se bodo nanjo lahko zanesli vsi narodi, malj prav tako kakor veiki.

Vannes, 8. avgusta. AA. Na proslavi štiristoletnice združitve Bretagne s Francijo je imel predsednik vlade Herriot go-

vor, v katerem je omenil uspehe na lousannski in ženevski konferenci in dejal med drugim:

Danes še ne vedo ceniti dela, ki smo ga izvršili v korist miru. Strankarski duh, ki vlada pri nas, ne priznati žrtve, ki jih je morala Francija doprinesiti, da reši stvar, ogroženo od toliko nasprotnikov. Mislim, da smo zvesti Briandovemu duhu dosegli sprčo težko, ki so nam stale na poti, vse, kar smo mogli doseči v sedanjem motnem času, ko se mora volja za mir boriti s tolikimi ovirami. Ko se zahvaljujem narodom, ki so nas pri tem podpirali, izjavljam, da je Francija lojalna in da zavrača očitke o hipokriziji; Francija se ne bo dala pri svojem budnem delu za mir od nikogar motiti.

Na proslavo obletnice združitve Bretagne s Francijo je neprijetno vplival zločin, ki se je pripetil včeraj jutraj pred pričetkom svečanosti. Neznani zločinci so namreč razstrelili spomenik, ki predstavlja združitvev Bretagne s Francijo in stoji na glavnem trgu v Vannesu. Eksplozija je porušila vsa okna na mestni hiši in v gledališču. Prva preiskava je pokazala, da so zločinci morali rabiti posebno močno razstrelivo »chedditec«, ker navaden smodnik ne bi bil mogel napraviti takega razdejavanja.

Vojna v Južni Ameriki

Buenos Aires, 8. avgusta. Ob reki Pilcomayo so se razvneli boji med bolivijskimi in paragvajskimi četami. Bolivijske čete odhajajo na fronto s klic: V Asuncion!

Asuncion, 8. avgusta. S paragvajske utrdbe Aguin so sestrelili bolivijsko bojno letalo. Piloti in opazovalca so vjeli, do čim se je letalo popolnoma razbilo.

New York, 8. avgusta. Bolivijske čete so zopet napredovale na ozemlju Gran Chaca. Na raznih mestih je prišlo do novih bojov. Bolivijski predsednik je v posebnem poslanici parlamentu protestiral proti poizkusu nevtralnih držav, da se vmešava v bolivijske notranje zadeve. Predsednik bolivijske republike poudarja vnovič pravice Bolivije do sojnega ozemlja.

New York, 8. avgusta. Argentinska železniška družba je sporočila argentinskemu znanemu ministru, da bo zabranila vsak prevoz orožja in streliva, ki je namenjen v Bolivijo in Paragvaj. Med tem so se pričeli na ozemlju Gran Chaca novi boji med sovražnimi oddelki. Bojujejo se

Ponesrečena pogajanja z Gandhijem

London, 8. avgusta. Iz Bombaya poročajo, da pogajanja med vlado in Gandhijem o novi indski ustavi, ki so vršila že nekaj časa, niso uspela. Angleška vlada je ponujala delno avtonomijo pokrajinskih vlad z obljubo, da bo v bodoče pristala na avtonomijo centralne vlade s kontrolo vojskih in finančnih zadev. Gandhi je vztrajal na zahtevi, naj bodo pokrajinske vlade popolnoma neodvisne od vsakega angleškega nadzorstva, zaradi česar so bila pogajanja prekinjena.

Smrt divizionarjeve hčerke

Ljubljana, 8. avgusta. Ugledno obitelj komandanta dravske divizije generala Bogoljuba Iliča je zadela hud udarec. Neizprosna smrt je ugrabila hčerko edinko Radmilo Cico Iličevno, ki je sredi ob 20.15 po kratkem in mučnem trpljenju na pragu življenja, stara komaj 20 let, v garnizijski bolnici izdihnila. Pokojna Radmila je študirala pravo na beograjski univerzi, v Ljubljano je prihajala vsako leto na počitnice. Tu je pa košena roka segla po njenem mladem življenju. Pred dobrim tednom se je Radmila prehladila in dobila vnetje možganske mrene. Vsa skrbna nega zdravnikov in ves njihov trud, da bi ji rešili življenje, je bilo zaman.

Pokojna je bila ljubeznjivo in simpatično dekle, ki jo je vzljubil vsak, kdo jo je poznal. Bila je pridna dijakinja, izredno nadarjena in bistroumna. Njena smrt je tudi udarec za beograjsko sokoleko društvo, katerega zvesta članica je bila. Pogreb mladenke bo danes ob 16.30 iz pravoslavne kapelice na glavni kolodvor, odkoder prepeljejo krsto z zemskimi ostanke v Beograd, kjer jo položijo v rodbinsko grobnico. Na zadnji poti bo pokojno spremila tudi vojaška godba.

Bodi ji lahka zemlja, težko prizadeti divizionarjevi rodbini pa naše globoko sožalje!

Pestra policijska kronika

Ljubljana, 8. avgusta.

Kronika včerajšnja in današnja dne je bila zopet precej pestra. Včeraj se je po mestu naglo raznesla vest o krvavem zločinu na Sv. Petra cesti, kjer je bil do smrti zaboden mlad delavec, davi je pa vzbudil precejšnjo pozornost poskušeni vrom v poslovne prostore in blagajno Kmetijske posojilnice v Tavčarjevi ulici. Policija je prešla tudi zanimivo poročilo od orožniške postaje v Kranju o poskušeni drzni slepariji.

UBOJ NA SV. PETRA CESTI

Na Sv. Petra cesti sta v soboto zvečer v neki gostilni sedeli dve družbi. V prvi je bil 29letni delavec France Hočvar, zaposlen pri inž. Dukiču, pri drugi je pa bil 30letni delavec Ivan Zumer z ženo. Bilo je okrog 22.30, ko je nastal nenadoma v gostilni prepri. Zumer, katerega žena je baje Hočvar razžalil, je stopil k Hočvarju in mu prisilil krepko zausnico, da je padel s stola. Hočvar se je naglo pobral in porabil stol ter začel opletati po Zumeru, nato je pa še potegnil iz žepa nož in ga dvakrat zasadel Zumeru v prsa, da je ta čez nekaj minut v naročju svoje žene izkrevavel. Ubijalca je aretirali stražnik in ga odpeljal na policijo, kjer so ga zadržali, nato pa izročili sodišču.

Pokojni Zumer je bil znan kot miren in trezen delavec in je njegova tragična smrt vzbudila mnogo sočutja. Tragedija je tem težja, ker je bil šele 10 mesecev poročen.

POSKUŠEN VLOM V BLAGAJNO KMETSKKE POSOJILNICE

Snoči okrog 23.20 je opazil nočni čuvaj Ivan Leskovec, zaposlen pri Prvem zaklepnem društvu, da je nekdo vlomil v prostore Kmetijske posojilnice v Tavčarjevi ulici 1. O tem je obvestil policijo. Vlomilec je s ponarejenim ključem odprl večna vrata, v veži dvignil železni rolo, v katerega je zapil vetrih, bil v ena vrata odprtno in zlezel skozi luknjo v pisarno, kjer se je lotil velike železne blagajne. Navrtal jo je na dveh krajih, vendar se mu ni posrečilo, da bi jo odprl. Nato je še stikal po pisarni, vzel papir in nanj pritisnil več pisarniških žigov in se na posebno čuden način tudi podpisal. Vse kaže, da ga je najbrž pri poslu kdo zmotil. Vlomilec je odšel brez plena. Škoda, ki jo je napravil, znaša okrog 300 Din.

POSKUŠENA SLEPARIJA

Pred dnevi se je oglašil pri solastniku Jadransko-posavske čevljarne v Kranju g. Antonu Štefetu neki možki, ki se je izdal za ekonomsko finančno direkcijo v Zagrebu. Začel se je pogajati s Štefetom glede nabave 700 parov čevljev in napravila sta tudi tozadevno pogodbo. Štefe mu je daroval par novih čevljev. Neznane se je podpisal kot Josip Tomić iz Zagreba. Druga dne se je zopet oglašil pri Štefetu, kjer bi bil moral položiti 5000 Din kavnice. Štefe ga je povabil s seboj na Bled, od koder sta se pa vrnila v Kranj, kjer je

neznanez premočil pri Stani pošil. Tada je Štefe opazil, da se je v tuširno kabinjo vplisal kot trgovski potnik France Novoselec iz Ljubljane. Ker ga ni bilo več blizu, je skoraj gotovo, da je hotel na poseben način priti do 700 parov čevljev, saj se je pač samo srečnemu naključju zahvaliti, da je bila njegova namera pravčasno odkrita. Neznanez, ki je imel pri sebi večjo vsoto denarja, je visoko, srednje postave, suhega obraza, plavalas. Gotovo bo svojo srečo poskušal tudi drugod.

Kongres transportnih delavcev

Praga, 8. avgusta. AA. Včeraj so v Pragi na svečan način otvorili kongres mednarodne federacije transportnih delavcev. Kongresu prisostvujejo delegati iz 21 držav. Zastopana je tudi Jugoslavija. Predsednik federacije Kramp je v svojem govoru poudaril, da sedanja kriza zelo škodljivo vpliva na industrijo in transport.

Nova stavka v Belgiji

Bruselj, 8. avgusta. Kongres socialno-demokratskih rudarjev je včeraj sklenil, da proglasi v vseh premogovniških stavko. Sprejet je bil tudi sklep, da se pozove vodstvo socialistične stranke, naj razpravi o proglasitvi splošne stavke v vseh industrijskih podjetjih Belgije.

Gobavost na Dunaju

Dunaj, 8. avgusta. Kot prva žrtve gobavosti je na Dunaju umrl mizar Venzel Schmalz. Dognali so, da se je pojavil tudi že drugi primer gobavosti, in sicer pri nekem potniku, ki je prišel na Dunaj iz Carigrada. Odreženi so vsi varnostni ukrepi, tako da ni vzroka za paniko.

Z olimpijade

Los Angeles, 8. avgusta. Včerajšnji dan olimpijskih iger, ki jim je prisostvovalo nad 80.000 ljudi, je prinesel zopet odlične uspehe. Vnovič so bili doseženi mnogi svetovni rekordi, tako na primer v damski stafeti na 4 krat 100 m. v moški stafeti na 4 krat 100 metrov in 4 krat 400 m. in v skoku v višino za dame, ki so jih dosegli vse Američani. V prostem plavanju na 100 m za dame je dosegla rekord De Noudel iz Holandije. V maratonskem teku je dosegel rekord Zabala iz Argentine, v grško rimski rokoborbi je bil prvi Šved Westergreen, drugi Čeh Urban, tretji pa Avstrijec Herschel.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2291.24 — 2302.60, Berlin 1361.80 — 1362.60, Bruselj 790.24 — 794.18, Curih 1108.35 — 1113.85, London 196.08 — 197.68, New York ček 5672.14 — 5700.40, Pariz 222.93 — 224.05, Praga 168.45 — 169.31, Trst 290.24 — 292.64.
INOZEMSKA BORZE.
Curih, 7. avgusta. Pariz 20.11%, London 17.73, New York 514, Bruselj 71.30, Milan 26.23%, Madrid 41.80, Amsterdam 206.72%, Berlin 122.17%, Sofija 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Pred izpremembami v francoski vladi

Vesti o skorajšnji krizi Herriotove vlade — Vprašanje sodelovanja socialistov z radikali

Pariz, 8. avgusta. V zadnjih dneh so se pojavile vesti o skorajšnji vladni krizi. V desničarskih krogih zatrjujejo, da so dnevi Herriotove vlade prešteni in da bo sedanji manjšinski vladi radikalov kmalu sledila vlada kartela z udeležbo socialistov. Desničarski politiki, ki so razširili te vesti, prištevajo, da bi vlada kartela trajala samo par tednov in da se bo morala umkniti trajnejši koalicijski vladi radikalov in srednjih strank.

Ne zdi se verjetno, da bi došlo brez posebnega povoda do prenosne vlade med parlamentarnimi poitnicami, vendar pa računajo tako na levici kakor na desnici z možnostjo, da bo došlo kmalu po zornem sestanku parlamenta do nove opredelitve. Parlamentarne počitnice, ki trajajo običajno do jeseni, bodo bržkone letos prekinjene ob koncu septembra ali pa začetku oktobra z izrednim zasedanjem, na katerem naj bi se sprejeli važni predlogi za sanacijo državnega gospodarstva. Med te predloge spada tudi konverzija rent, ki se v bančnih in borznih krogih pričakuje z zadovoljstvom, ker bi se z njo dvignili tečajni rent z nizkimi obrestmi, vsekakor pa bo zadela pri socialistih na odpor in ni izključeno, da bi se pri tej priliki zopet vzpostavila enotna fronta levice. Za uravnoteženje državnega proračuna postavljajo socialisti dve zahtevi, ki so jim radikali načelno nasprotni, in sicer državni monopol za zavarovalne družbe ter poddržavljenje prometnih sredstev. Socialno-politično so razlike med obema levičarskima skupinama zelo majhne. Minister za delo Dalimier je naklonjen soci-

etičnim zahtevam glede podpiranja brezposelnih in velja tudi kot kandidat za bodočega ministrskega predsednika v primeru, ako bi socialisti vstopili v vlado kartela z radikali.

Glavni vzrok nasprotstva med radikali in socialisti je razorožitveno vprašanje. Mnogi znaki kažejo, da se bo nasprotstvo v skorajšnjem času še povečalo. Radikali se pod vplivom dogodkov v Nemčiji ter poostrenejše protifrancoske smeri v Italiji nagibajo vedno bolj k stališču, ki sta ga dosej zavzemala Herriot in desno krilo stranke, dočim vztrajajo socialisti na svojem načelnem stališču. Vodja njihove stranke Leon Blum se zavzema še nadalje za povečano razorožitev Francije ter zahteva predvsem, naj Francija odpravi bombna letala, kakor je bilo sklenjeno v Ženevi. Ako v prihodnjih mesecih ne bo došlo do zblizanja med radikali in socialisti, je pričakovati, da se bodo socialisti še bolj oddaljili od sedanje vlade, za katero bo zaradi tega nastala potreba, da si ustvari tesnejše zveze s strankami srede.

Uničevanje kave v Braziliji

Rio de Janeiro, 8. avgusta. Pretekli dni so zopet sežgali ogromne količine kave. Samo v petek so sežgali tukaj 300.000 kg kave. Kakor objavljajo uradno, so v času od 3. do 10. julija uničili v Rio de Janeiro 33.000 vreč kave po 150 kg, v Santosu 40.000 vreč, v Sao Paulo 270.000, v Vittorio 12.000, v Paragui 13.000, torej skupno 377.000 vreč s 56,550.000 kg kave.

S srbskimi izletniki na Gorenjskem

Včeraj se je pripeljalo na Gorenjsko 720 izletnikov iz Beograda in Vojvodine — Vrnejo se drevi

Ljubljana, 8. avgusta.

Ljubljana, ki zna sprejemati goste in ki je v tem pogledu res gostoljubna, je bila še mračna in pusta, ko je hotel proti nji — naravnost mogočen izletniški vlak. Čemerno je bilo nebo ob 4. in tudi Ljubljanci so bili pusti na peronu, kjer so pričakovali turistovski vlak, da odrinejo iz mesta. Le taborniki, mladi fantje, so brenkali na kitare in tamburice, potem so pa še okitili svoj vlak z vejevjem, kot da se peljejo na najbolj veselo svatbo.

V splošnem ljudje niso niti vedeli, da prihaja v Ljubljano velik izletniški vlak z izletniki iz Vojvodine in Srbije.

Prispeli bi bili moral že ob 4. in 10 minut, a je imel polurno zamudo. Nihče ni pričakoval dragih gostov, nihče se ni belil glave, kako jih bo pozdravil. Včasih tudi pozdravili na gostoljubnost in lepe obljube.

Ko je vlak prispeval, so ga ljudje samo nemo gledali, nekateri so se pa hoteli odpraviti z njim. Čudilo se je, da je tako poln; 12 dolgih Pullmannovih vagonov je bilo natlačeno polnih. Izletniki so živahno pozdravili Ljubljano. Bili so vsi budni in sveži kljub nočnemu potovanju. Ljubljana je pa ostala hladna; ljudje so se čudili, čemu jih pozdravljajo — tujece.

Samo 10 minut so se ustavili izletniki v Ljubljani. Vodniki so imeli mnogo posla in skrbi, da so spravili potnike pravočasno nazaj v vagon. Sploh so bili vodniki prave žrtve; povsem so se morali žrtvovati interesom izletnikov, niti trenutka si niso utegnili oddahniti.

Težko sem našel glavnega vodjo g. V. Zubkovića, direktorja somborskega »Putnikas«, med 760 izletniki.

V zadnjem vagonu je delil vozovnice za avtomobilski prevoz z Lesc na Bled. Večina vagonov je bila tretjega razreda, gneča je pa bila povsod. Mnogi potniki so morali stati in precej jih je bilo, ki niso vso noč zatisnili oči. Toda nihče ni bil nerazpoložen, že pojem Gorenjske ima čar v sebi in gorski velikani so kot mogočen magnet, ki kličejo že, ko jih samo še slišiš. In večina teh izletnikov je potovala prvič v zanosno lepo Gorenjsko, mnogi pa sploh niso bili še v naši banovini. Zlasti je vplival nanje gorenjski svet tudi zaradi tega, ker jih je večina doma s prostornimi obdobjskimi ravnin. Tam zemlja teži nekam v nedosežne, brezbrežne daljine, na Gorenjskem je pa svet tako po svoje veličasten, vzvalovan k solncu, oblit z nešteti odtenki nebesnih barv, v njegovi lepoti se združuje mrzla veličastost z najtoplejšo milino ter mehko, n. pr. baš na Bledu, kjer obdajajo venci gora tiho tihavost jezera, ki zbujajo lirčno nastrojenje.

Izletniki pa seveda niso gledali Gorenjske skozi megle poezije tako doslovno, pač je pa takšno izletniško nastrojenje dojemljivo za lepoto, o kateri ni treba modrovati in o čemer niso modrovali niti izletniki. Vlak drda, kot da ga nosijo želje — do 80 km na uro, morda še nekoliko več — in na izletnike prehaja neka svečanost, da molče, oči pa izdajajo strmenje.

G. Zubković je končno razdelil vozovnice in postregel nestrpnim potnikom z informacijami. Ljudje so pač na potovanjih vedno zelo radovedni in ne morejo se nikdar popolnoma otrestiti vseh skrbi. Vodja izletnikov mora biti pravi oče, izletniki so pa popolnoma otroci, ki najraje prepuščajo vse skrbi odgovornim. In vodje tega izleta so se dobro založili s potrpežljivostjo.

Ni bilo časa za oficijelne in policijske pomenke. Prerila sva se iz zadnjega v prvi vagon. Hodniki so bili povsod zasedeni. Vodja je prosil na vsakem koraku, da so naju pustili skozi. Pisana množica ljudi, vendar pa ni bilo posebne razlike med potniki po razredih. Sicer si naletel v I. razredu na nekakšen aristokratski nadih ter na gosteje dšave močnih parfumov in pariski kroj; s tem pa ni rečeno, da ostali potniki niso bili evropske ljudje, kot nekateri mislijo še vedno o južnjakih. Zbrali so se pa vojvodinski bogatniki, ki so nekakšni farmerji, vojvodinski »švabje«, delavni, skromni ljudje, inteligenca, meščani, uradniki itd. Videli si lahko tudi skromne mame in rutah, ki so zavzele pomembno prostoro ob koncih hodnikov, in častno so bile zastopane povsem svetske dame ter tipično letovišarsko občinstvo. Skratka,

zastopani so bili vsi sloji

in med vsemi je vladala sloga. Zlasti si pa moral opaziti nekaj, kar je treba še posebej naglasiti: dočim si pri nas ne moremo zamisliti izleta brez popivanja ter se moramo založiti z vsemi mogočimi »kapljicami« in steklenicami, ki jih praznimo še bolj navdušeno kot Američani izven mej prohibicije, so bili vsi ti izletniki popolnoma trezni in nihče ni bil obložen z nahrbtniki.

G. Zubković je od koraka do koraka, ko sva se rinila skozi vagon, ponosen opozarjal na popolnoma zaseden tako dolg vlak. Organizacija je res dosegla popoln uspeh, kar bo privedlo v najlepše zadovoljenje.

Izlet sta organizirala skupno beograjski »Putnik« in turistovsko društvo »Frška gor« iz Novega Sada. To društvo je precej močno. Njegov teritorij je dunavska banovina. Obstoji okrog 10 let in šteje 34 podružnic. Pobudo za izlet je dal direktor novosadskega »Putnikas« g. Gračanin, ki je v glavnem tudi organiziral izlet, a se ga ni mogel osebno udeležiti. Ostali prireditelji, spremljevalci izletnikov, pa seveda niso hoteli mnogo govoriti o svojem delu, čeprav ni bilo tako brezpomembno. Nekateri pred izletom niso spali po več noči. Vse je bilo organizirano komaj v treh tednih — zbrati v tako kratkem času 720 ljudi za izlet (40 izletnikov je potovalo brezplačno kot vodje, novinarji itd.), nedvomno ni mala reč. Pohvalno bi morali tudi omeniti g. Zubkovića, ki je samo iz somborskega okoliša, čeprav je Sombor že ob meji, zbral 86 izletnikov. Pa tudi sicer mnogo propagira za Bled in je izven izletov posredoval, da je obiskalo 150 Somborčanov Bled. Iz Novega Sada in okolice je bilo 220 izletnikov, iz Beograda in Srbije pa 180, ostali so bili iz drugih krajev Vojvodine.

Zamisel takšnih izletov je zelo lepa in pomembna; na ta način se konkretno pospešuje tujski promet pri nas in soderžljivi se seznanijo pobliže z našimi lepotami, ki jih še vse pre malo poznajo in cenijo. Naši kraji so dovolj lepi, letovišča na visku, da si pribore doma sloves, ki ga zaslužijo in da se jih ne bomo več izogibali z nezaupanjem. Kdo bi potem ne pozdravil še posebej v naši sredi vrlih bratov od Donave in iz prestolnega Beograda, ki so nas prehiteli baš v tisti točki, kjer naša tujakoprometna propaganda ni popolna — naša propaganda je premalo konkretna in tudi v tem pogledu smo si še mnogo preveč tuji, da ne poznamo krajev iz drugih pokrajin države in se tudi sami ne poznamo.

Cim se je ustavil vlak ob 6. na Lescu, se je takoj začelo pred kolodvorom nervozno vrvenje. Avtobusi in avtomobilski čakali na izletnike, da jih prepeljejo v hotele, odnosno v Zdraviški dom. Sklenjeno je bilo da hoteli prevzamejo po 40 izletnikov na hrano in prenočišče, kdor bi ne svojem delu, čeprav ni bilo tako brezpomembno. Nekateri pred izletom niso spali po več noči. Vse je bilo organizirano komaj v treh tednih — zbrati v tako kratkem času 720 ljudi za izlet (40 izletnikov je potovalo brezplačno kot vodje, novinarji itd.), nedvomno ni mala reč. Pohvalno bi morali tudi omeniti g. Zubkovića, ki je samo iz somborskega okoliša, čeprav je Sombor že ob meji, zbral 86 izletnikov. Pa tudi sicer mnogo propagira za Bled in je izven izletov posredoval, da je obiskalo 150 Somborčanov Bled. Iz Novega Sada in okolice je bilo 220 izletnikov, iz Beograda in Srbije pa 180, ostali so bili iz drugih krajev Vojvodine.

Zamisel takšnih izletov je zelo lepa in pomembna; na ta način se konkretno pospešuje tujski promet pri nas in soderžljivi se seznanijo pobliže z našimi lepotami, ki jih še vse pre malo poznajo in cenijo. Naši kraji so dovolj lepi, letovišča na visku, da si pribore doma sloves, ki ga zaslužijo in da se jih ne bomo več izogibali z nezaupanjem. Kdo bi potem ne pozdravil še posebej v naši sredi vrlih bratov od Donave in iz prestolnega Beograda, ki so nas prehiteli baš v tisti točki, kjer naša tujakoprometna propaganda ni popolna — naša propaganda je premalo konkretna in tudi v tem pogledu smo si še mnogo preveč tuji, da ne poznamo krajev iz drugih pokrajin države in se tudi sami ne poznamo.

Cim se je ustavil vlak ob 6. na Lescu,

se je takoj začelo pred kolodvorom nervozno vrvenje. Avtobusi in avtomobilski čakali na izletnike, da jih prepeljejo v hotele, odnosno v Zdraviški dom. Sklenjeno je bilo da hoteli prevzamejo po 40 izletnikov na hrano in prenočišče, kdor bi ne

mož dobti prenočišča, bi prenočil v posebnem vlak. Na Lescu je istoplo samo nekaj potnikov, približno tretjina; vlak je stal samo 2 minuti in nekateri so nameravali še izstopiti, ko jo je še odstopil naprej. Povsem po pregovoru, da je čas zlato, so naložili potnike v avtomobile, da ni bilo niti časa pomisliti, kam kdo spada. Avtomobil so oddrveli, še preden so se potniki dobro zavedli, so bili že na Bledu.

Zdaj so se šele začeli

kriti in tešave za vodje!

Treba je bilo nastaniti ter razporediti

te mase ljudi. Vsi potniki pa seveda niso imeli popolnega razumevanja s temi skrbmi. Poleg tega pa v hotelih tudi niso povsod rezervirali sob, ker pač niso računali s tem, da beograjski izletniki res pridejo. Zdaj je sezona na Bledu v popolnem razmahu, kot da je čez noč skopnela kri-

sa in praznih sob je malo.

In tako so vodje delali nepretrgoma do 15. popoldne, ne da bi utegnili popiti po žirke vode ali se vsaj umiti. Kdor je bil kdaj potni maršal pri takšnih izletnikih, že ve, kako se omoži, pa vendar te še vedno oblegajo nezadovoljstva.

Izletniki seveda niso trafil časa. Ze

dopolodne so bili na Vintgarju, obredili so ves Bled, romali so na otok in na Grad, mnogi so se pa kopali. Povsod si jih lahko srečal — povsod ena in ista vna ter navdušenja, štrkanje fotoaparatorov, avtomobil drve in škriplje vesla. Precej se jih je tudi takoj odpeljalo z avtomobilom v Bohinjsko Bistrico. Po programu je bil prvi dan predvsem ogled Bleda, drugi (danes) pa izleti, k Bohinjskemu jezeru in Savici.

Drevi odpotujejo izletniki domov, pri-

blizno ob 21. se bodo peljali skozi Ljubljano.

Želim dragim bratom iz južnih kra-

jev čim prijetnejše bivanje med nami, me-

rodajne čintelje tujakega prometa pri nas

pa opozarjamo, da bi kazalo organizirati

tak izlet iz Slovenije v Beograd in sploh

v južne kraje naše države, ki jih večina

Slovencev še ne pozna.

Dnevne vesti

— Imenovanja v naši mornarici. Odrejeni so za službo na brodu »Dubrovnik« za upravitelja strojev inženjerski kapitan I. klase Anton Ošlak, za službo na brodu »Hvar« poročnik korvete Pavel Planinšek, na službo broda »Spasilac« poročnik korvete Bojan Ahlin, na službo na torpedovku »T« poročnik korvete Ivo Horvat, fregate »Karlova« poročnik korvete Franjo Bori, rečnege remorkerke »Triglav« poročnik korvete Ladislav Lah, v tehnični zavod pomorskega arzenala inženjerski kapitan I. klase Alfonz Leibentrost in Ivan Rojnik, vojno pomorski oddelk pomorskega arzenala poročnik korvete Baldomir Šajc, in hidrografskega urada mornarice poročnik fregate Franjo Podboj, v mornariški oddelk v Ohridu poročnik korvete Franc Valentinčič in v vojno pomorski oddelk pomorskega arzenala strojni poročnik Ivana Mazelec.

— Novi pooblaščenji inženjerji. Minister javnih del je dovolil javno prakso na vsem ozemlju naše države inženjerju Marijanu Roju iz Splita specialno iz strojne stroke, inženjerjema Josipu Petruku in Franju Cotu iz Zagreba iz arhitektonske stroke, inženjerjema Antonu Suhadolniku in Franju Čadu iz Ljubljane pa iz gradbene stroke.

— Pogreb senatorja dr. Andrića. Truplo pokojnega dr. Vlade Andrića so pripeljali v Sarajevo večeraj zjutraj. Prepeljali so ga v njegovo rojstno hišo, kjer so se zbrale množice sarajevskih meščanov, da zadnjič pozdravijo svojega velikega prijatelja in soseščana. Iz vse države in inozemstva je prišlo mnogo sožalnih brzojav. Iz Beograda sta prispela v Sarajevo tudi pesnik Jovan Dučić in senator Atanasije Šola. Popoldne ob 16. uri so pokojnega dr. Andrića pokopali. Pogreba se je udeležilo mnogo zastopnikov Sarajeva, senatorjev in narodnih poslancev. Med poslanci so bili Ferdić Urukalo, Ante Adić, Zlatimir Vidaković, Omer Kajmaković in Vekoslav Spindler. Pokojnikova krsta je bila vsa pokrita z vencem, med katerimi so bili vencji Nj. Vel. kralja, predsednika vlade dr. Sršića, predsednika senata dr. Pavelića, bana drinske banovine Popovića, pesnika Dučića in mnogih drugih.

— Smrt odličnega hrvatskega pisatelja. V soboto zvečer je umrl po kratki bolezni znani hrvatski književnik in dramaturg narodnega gledališča v Zagrebu prof. Joža Ivantić. Pokojni je bil rojen v Vinkovcih leta 1879. Po gimnazijskih študijah je absolviral klasično in hrvatsko srbsko filologijo na univerzi v Zagrebu, potem je pa deloval kot srednješolski profesor na Sušaku, v Osijeku in v Zagrebu. Med vojno je bil direktor drame pri osješkem gledališču. Pozneje tiskal družstva hrvatskih književnikov, urednik »Omladine« in »Savremenik« ter končno dramaturg Narodnega gledališča v Zagrebu. Bil je dober hrvatski pripovedovalec in dramatik. Napisal je »Zbirko Novela«, »Iz našeg sokača«, »Mladost i život«, kot dramatik pa »Pouzdanje sastanka«, komedija v treh dejanjih, in druge. V zadnjem času je sodeloval zlasti pri izdelovanju propagandističnih filmov šole in narodnega zdravja, pisal tekste in sam režiral. Z njim izstoji hrvatska in sploh jugoslovenska književnost značilnega reprezentanta, zagrebško gledališče pa dramaturga, pisca in režiserja.

— Ureditev izvoza opija. Zunanje ministrstvo je izdelalo predlog zakona o sporazumu s Turčijo glede ureditve izvoza opija v smislu mednarodne konvencije o opiju. Zakonski načrt predvideva ustanovitev posebne jugoslovenske in posebne turške izvozne družbe za opij z izključno pravico do nakupa in prodaje opija. Sedež obeh družb bi bil na ozemlju obeh zainteresiranih držav, skupni organ obeh družb za prodajo opija pa bi imel svoj sedež v Carigradu.

— Nov tednik v Zagrebu. V Zagrebu je začel izhajati nov tednik z naslovom »Jugoslovenska Rijeka«, ki ga izdaja konsorcijski istim imenom. Za konsorcijski odgovornik dr. Juraj Korenić, glavni in odgovorni urednik lista je Luka Kostrenčić, list je organ jugoslovenske akcije.

— Dom Aerokluba v Beogradu. Večarj so na svečan način posvetili temelje doma Aerokluba. Kralja je zastopal general Pavlović, temelje je posvetil sam patrijarh Varnava, svečanosti pa se je udeležilo mnogo nacionalnih društev.

— Odličan gost v Dubrovniku. Feliks Weingarten je prispel v Dubrovnik in se nastanil v penzionu »Victoria«. V Dubrovniku ostane na dopustu. Weingarten je nameščen v Baslu kot generalni glasbeni direktor.

— Naše zastopstvo na svetovnem esperantskem kongresu. 31. julija je bil odprt na pariški Sorbonni 24. svetovni esperantski kongres pod častnim predsedstvom predsednika Lebruna. Udeležili so se za stopniki 36 držav. V imenu Jugoslavije je pozdravil kongres g. Nešić iz Novoga Sada. Zastopan pa je bil na kongresu tudi ljubljanski esperantski klub in sicer po svoji članici gdni. Ljudmili Jereb. Predsednik pripravljalnega odbora Georges Warnier je med drugim opisal veliko delo avtorja esperantskega jezika Zamenhota in pozdravil prisotno njegovo najmlajšo hčerko dr. Lidijo Zamenhofovo. Poudarjal je važnost mednarodnega pomožnega jezika in čestil zastopniku švedske, kjer je že polovica prebivalcev dobrih esperantistov. Slavnostno sejo je zaključila prelepa himna »La Espero«.

— Prvi kongres stenografov Jugoslavije. Poročal, smo že, da bodo imeli naši stenografi 19. in 20. t. m. v Zagrebu svoj prvi kongres, združen s proslavo 50letnice hrvatskega stenografskega društva in stenografske razstavo, prvo te vrste v naši državi. Poleg važnih specialnih vprašanj kakor vprašanja unifikacije stenografije v Jugoslaviji, bodo obravnavali na kongresu tudi vprašanja splošnega značaja, zlasti organizacije slovanskih stenografov in pristopa naših stenografov k mednarodni svezi stenografov. Pripravljali odbor je

zaprošil za četrtinsko vožnjo, bi bo najbrž dovoljena.

— Naši mornarji rešili dva italijanska ribiča. Iz Pariza poročajo, da je posadka jugoslovenskega parnika »Ljubice Matković« rešila dva člana posadke neke italijanske ribiške ladje, ki se je potopila v tuniškimi vodah. Na ribiški ladji so bili trije ribiči, eden je utonil.

— študij medicine. Na Slovensko zdravniško društvo in na Zdravniško zbornico prikaže vprašanje o strani abiturientov in njih staršev, kakšne izglede imajo medicini po dovršenem študiju medicine. Ker je vsakemu posamezniku nemogoče odgovorjati, sporočata omenjeni korporaciji, da je danes 51 mladih zdravnikov v bolnišnih dravskih banovine — nešteti, so asistenti — ki takako na namestitelj, poleg tega približno 300 medicincev, ki bodo v naslednjem času končali študij. V bolnicah je par praznih začasnih sekundarnih mest ter razpisana ena služba za banovinskega zdravnika. Prostil pa je nekaj mest v vojaški službi.

— Pogoji za sprejem v državno strokovno šolo za pletarstvo v Ptuj. Pletarstvo more nuditi kot domača obrt mnogim lep zaaluzek, posebno takrat, ko kmetijsko delo počiva. S to obrtjo so pa lani življenjski pogoji tudi vsem onim osebam obsega spola, ki valed svoje pohablenosti ne morejo opravljati drugih poslov in je njih življenjski obstoj odvisen le od malosti svojcev, javnosti in občin. Državna strokovna šola za pletarstvo v Ptuj ima predvsem namen izveščati praktično in teoretično v pletarstvu in vrbovati učence obsega spola in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pa pomaga po dovršeni učni dobi tudi do zaslužka, ako ne bi mogli pletarstva izvrševati na svojih domovih. Šolsko leto se bo pričelo 1. septembra 1932. V prvi razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole ali šest letnikov osnovne šole in imajo najmanj 14 let starosti. Prijave se lahko izvršijo pisмено in morajo vsebovati: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpuščilo, odnosno zadnje spričevalo; 4. izjavo staršev (varuha), s katero se zavzemajo vzdrževati učenca. Šoli je priključen internat, ki je v Dišakem domu v Ptuj. Priidnim, ubožnim učencem se bodo po možnosti izposlovala mesečne podpore. Prijave je vpsolati najkasneje do 25. avgusta t. l. Vsak prijavitelj prejme pisмено rešitev. Podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole. — Upraviteljstvo pletarske šole v Ptuj.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo toplo, deloma oblačno vreme. Večarj je bilo v Beogradu in Sarajevu deževno, drugod pa večinoma lepo. Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani 30, v Skopju 27, v Zagrebu 26, v Mariboru in Beogradu 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.9, temperatura je znašala 15 stopinj.

— Požar v Selnici ob Dravi. Večarj popoldne se je nenadoma iz neznanh vzrokov vnela hiša župana v Selnici ob Dravi g. Hernata. Hiša je pogorela do tal. Škoda znaša okrog 80.000 Din. Oškodovani so tudi najemniki, od katerih trpi vsak okrog 10.000 Din škode. Gasilci iz Selnice in Ruš. in H. so bil sicer takoj na mestu, pa je bila njihova intervencija brez vsakega uspeha zaradi pomankanja vode.

— Neurje na Gornjem Jadranu. V petek ponoči je divjala nad otocem na Gornjem Jadranu huda nevihta, ki je prizadela večjo škodo zlasti otoku Rabu. Vihar je povzročil paniko med letoviščarji. Ob 3. zjutraj je v vas Barbatu udarila strela v hišo ribiča Ante Zige. Strela je šla skozi dimnik in sobo, v kateri sta spal ribičeva žena in njena hčerka. Hiša je pogorela do tal. Zavarovana ni bila. Odbor Rdečega križa je nakazal prizadeži družini večjo podporo.

— Nesreče in neizgode. Na Selu pri Mostah sta naša večarj 7letni kajzarjev sin France Dolinar in 6letni Jože Jankovič, sin poljskega dlnarja, stare patrone. Dečka sta se z njimi radovedno igrala in toliko časa bezala vanje, da je ena eksplozirala. Oba sta bila ranjena na rokah in po telesu in so ju morali prepeljati v bolnico. — Alojzij Tane, sin posestnika iz Zaloge, je večarj popoldne padel pod voz in zadobil precej resne notranje poškodbe. — S hudimi notranjimi poškodbami so prepeljali večarj popoldne v gorenjskim vlakom v Ljubljano 12letnega Franca Žerjasa iz Kranjske gore, ki ga je tam povozil ne previden avtomobilist in ga hudo poškodoval. S kolodvorja je reševalni avto dečka prepeljal v bolnico.

— Z nožem v prsa, ker se je navajal življenja. V Zagrebu se je zabol el večarj v prsa 32letni delavec Leon Brošinčević. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Zapustil je poslovično pismo, ki v njem pravi, da so sosedje krivi, da se je žena ločila od njega. Devet let je srečno živel z ženo, zdaj je pa ostal naenkrat sam, naveličal se je življenja in se hotel preseliti na oni svet, pa se ni dobro zabol.

— Smrt najstarejšega gasilca v državi. V Donji Stubici je umrl te dni 88letni predsednik gasilskega društva Ivan Kušas. Pokojni je bil baje najstarejši gasilec v državi.

Pri pomankanju teka, kislem vzpehavanju, slabem žolcodu, leni prebavi, črevesnem zaganjanju, napihnjenosti, motnjah prenavljanja, oprisku, srbečici, osvobodit naravna »Franz Josefov« voda telo vsaj nabravnih stru — gnilobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefov« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za izboljšanje črevesa. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

— Samomer s plinom ne bo več mogoč. Zagrebški tehnik Ivan Laszlo, ki ima še več izumov, je baje izumil aparat, ki izključuje vse nesreče s plinom in tudi samomer. Aparat je zelo enostaven in se lahko montra povsod, kjer preti kakršna koli nevarnost od plina.

Iz Ljubljane

— Iz Nove hiše in vile. Razen posonega Delavskega doma, ki bo stal še letos v grobem stanju zgrajen na vogalu Bleiweisove in Gosposvetske ceste, poganja iz tal še nekaj drugih stavb. Tako je v delu temeljno betonsko zidovje za Vajenak. dom v Kerenikov ulici. Poslopje bo petnadstropno ter 38 metrov dolgo in 17 metrov široko. Dograjeno bo prihodnje poletje. Gradnjo vodi mestni stavbnik Emil Tomasič. — Trgovci Josip Gagel in Emil svoj dom ob Lončarski cesti. Napravljena je opaš za betonski temeljni zid. Gajlova vila bo enonadstropna in bodo v njej tri moderna stanovanja. Stavba bo dograjena šele prihodnje pomlad. Zidanje vodi stavbno podjetje Šefič. — V Kostovi ulici kopljejo že nekaj dni svet za temeljno zidovje enonadstropni domačiji Franceta Počkaja. V Kostovi ulici je zraslo zadnja leta nekaj prav lepih hiš in vil. Kadar bo še Počkajeva vila postavljena in pa de uhoi stara zidana ograja, kar se utegne še letos zgoditi, bo Kostova ulica ena najlepših v tem delu mesta. Gradnjo Počkajeve domačije je prevzelo stavbno podjetje Proda.

— Iz Z rožami okrašena okna, verande, balkone, terase in pomele, da je veselje pogledati, imajo še naslednje hiše in ulice: v Strossmayerjevi ulici hiši št. 5 in 7, v Zrinskega ulici št. 7, v Gregorčičevi ulici št. 19, na Poljanski cesti št. 15, 17, 21 in 29, v Tobacni ulici št. 18, v Kostovi ulici št. 3, 8 in 16, v Linhartovi ulici št. 3, na Rimski cesti št. 19 in 21, na Borštnikovem trgu št. 3 (terasa ob Rimski cesti), v Pletersnikovi ulici št. 13, na cesti Ob Ljubljanski cesti št. 1, 3 in 5, v ulici Na Kodeljevo št. 1, v Tržni ulici št. 6 in v Gasilski ulici št. 6.

— Iz Mednarodno razstavo ženskih ročnih del priredi ga dr. Steinova pod okriljem Splošnega ženskega društva kmalu v Ljubljani. Razstavo bodo priredili še v drugih večjih krajih v državi. Nedvomno bo zbirala veliko zanimanje, saj bo posebno bogata in vzorno pripravljena.

Iz Celja

— Nedeljski sport. V nedeljo 7. t. m. ob 9. popoldne se je pričel na teniškem igrišču pri evangelijski cerkvi teniški turnir med SSK Celjem in celjskimi Atletiki, v katerem je po obojestransko lepi igri zmagal SSK Celje v razmerju 6:3. Ob 10. popoldne se je pričela na Glaziji prva nogometna tekma novega sportnega kluba »Jugoslavija«, ki je igral proti SK Šoštanj in zmagal v razmerju 6:1 (2:1). SK Jugoslavija je bil ves čas v znatni premoči. Gosp. Wagner je sodil zelo zadovoljivo. Ob 17.30 se je začela na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« na napetostjo pričakovana druga nogometna tekma za vstop v posadavno ligo med SSK Celjem in SK Atletik. Ta tekma se je zopet končala neodločeno in sicer v razmerju 2:2, polčas 1:0 za SK Atletik. Atletiki so zabili prvi gol v 10. minuti prvega polčasa, drugi gol pa v 19. minuti drugega polčasa, SK Celje pa dva gola zaporedoma v 33. in 34. minuti drugega polčasa in nekaj minut pred koncem igre še tretji gol, ki ga pa sodnik ni priznal, čeprav je bil gol regularen. Igra je bila izenačena. SK Celje je pustilo dve agurni poziciji tik pred golom neizrabljeni. Atletiki so zopet igrali precej surovo. Sodnik g. Dolinar iz Ljubljane je sodil zelo nezadovoljivo in izgledalo je, da je bil pristranski v korist Atletikov. Tekmi je prisostvovalo okrog 700 gledalcev. Poznalo se je, da Atletiki trenirajo marljivojše nego SK Celje.

— Dva koncerta v parku. Moški zbor celjske »Svobode« pod vodstvom znanega pevovodje g. Cirila Preglja je priredil v soboto zvečer svoj drugi letošnji pevski koncert v mestnem parku. Koncerta se je udeležilo mnogo Celjanov, okoličanov in letoviščarjev. Zbor je pel slovenske, hrvatske, ruske in eno moravsko pesem. Kot solisti so nastopili g. Kobula (bariton) in tenorista gg. Telč in Rebernak. Zbor je izenačen, prožen in discipliniran ter je dosegel že precej visoko stopnjo. Občinstvo ni štedilo z aplavzom, zaradi česar je moral zbor ponavljati tri pesmi. Večarj od pol 12. do 12. popoldne je priredila celjska železničarska godba pod vodstvom kapelnika g. Albina Petermana v mestnem parku dobrodelni koncert v prid slepemu celjskemu skladatelju g. Edvardu Interbergerju. Na sporedu so bile večnoma skladbe Interbergerja, ki so žele splošno priznanje. Orkester je igral eksaktno in učinkovito ter zaslužil vse priznanje za svojo požrtvovalnost.

— Ponovno opozarjamo na predavanje, ki se bo vršilo drevi ob osmih v dvoranu Obrtnega doma. Tajnik Zbornice za IOI g. dr. Pless bo predaval o mojstrskem socialnem zavarovanju, ki ga predpisuje novi obrtni zakon za trgovce in obrtnike.

— Družabni večer »Sotek«, ki se je vršil v soboto 6. t. m. pri »Skalni kleti«, je lepo uspel. Na sporedu so bile recitacije, šaljivi prizori, petja, godba in ples. Prsno, veselo razpoloženje je trajalo posau v noč.

Drugo najde.

— Dragec, priznati ti moram, da je izgubil moj oče z zadnjo spekulacijo vse svoje premoženje.

— Nikar si zato ne beli glave, dušica, jaz že najdem drugo nevesto z denarjem.

Igralec.

— Če nastopim na odru, posobim na vse okrog sebe. Vidim samo svojo vlogo. Občinstvo sploh izgine.

— Saj mu ne morem zameriti.

Samo še kratek »skok« do Petrinovičevega pokala

Ilirija iztrgala Jadranu naslov najboljšega plavalnega kluba v Jugoslaviji in z njim dragoceni Petrinovičev pokal

Naše napovedi so se uresničile, Ilirija je na tem, da odnese Petrinovičev pokal, ki ga dobi vsako leto klub, ki se najbolje plasira na vseh šestih prvenstvih v plavanju. Tekmovanje sicer še ni zaključeno, 20. in 21. t. m. se bodo vršili še skoki v Karlovcu, toda v teh je Ilirija povsem sigurne favorit za obe prvenstvi, za juniorsko in seniorsko, Petrinovičev pokal bo na vsak način romal v Ljubljano. To moremo z največjim veseljem konstatirati, to budi obenem naš odgovor na pisanje splitske »Nove Dobe«, ki se je še nedavno zgražala med tem, da si Ljubljanci sploh upajo misliti na Petrinovičev pokal. No, beseda je meso postala in »Nova Doba« se bo morala že kako potolažiti.

Plavalni sport je bil pri nas vedno tišlan, vendar se ni mogel povzpeti do nadpovprečne višine, dokler nismo dobili v Ljubljani največjega in najmodernejšega sportnega kopališča v Jugoslaviji, ki je po zatrevanju inozemskih strokovnjakov tudi eno izmed najlepših in najbolj urejenih v Evropi. To so naglašala vsa medžarska moštva, ki so gostovala v Ljubljani, to je izjavil tudi evropski prvak dr. Barany, ki je imel priliko plavati v vseh večjih bazenih v Evropi. Splitski so letos po juniorskem državnem prvenstvu pisali, da je voda ljubljanskega bazena nemogoča, dočim so še lani na seniorskem prvenstvu v Ljubljani, ko so postavili celo vrsto novih državnih rekordov, govorili ravno nasprotno. Z zgraditvijo vsem sportnim zahtevam odgovarjajočega bazena, se je pričel v Ljubljani sistematični trening, ki je prav kmalu pokazal sadove. Že doslej smo bili Slovenci brez konkurence v vodnih skokih, sedaj smo napredovali še v plavanju in po triletnem napornem smotrenem delu je Ilirija dosegla visoki cilj, ki si ga je postavila — osvojila je naslov najboljšega plavalnega kluba v Jugoslaviji. To, kar se je prej zdelo nemogoče, da bi kak mladokrvni klub odzvel pomorskim klubom priat v plavanju, se je uresničilo. Pokal imamo že skoro doma in sedaj gremo z našo napovedjo še korak naprej in upamo smelo trditi, da Petrinovičev pokal ne bo tako hitro romal iz Ljubljane. Zakaj? Treba je samo logično misliti. Ljubljana je po številu prebivalstva neprimerno večja kot sta Split in Sušak in bo imela na razpolago vedno večjo maso plavalcev, kot omenjeni mesti. Iz večje mase se bo naravno izcimilo več talentov, kakor jih bo n. pr. zmozel Split ali pa Sušak, ki nimata toliko materijala To naj bo pisem v »Novi Dobi« v blagohoten premislek in v tolažbo.

Se nekaj glede postavljanja rekordov. Splitska »Nova Doba« se je zavzemala, da bi savez priznal Jadranovo plavalnišče in ga verificiral za rekorde. Upamo, da se to ne bo zgodilo, ker bi savez s takim sklepom osmešil samega sebe. Pred dvema letoma je glavna savezna skupščina namreč sklenila, da se anulirajo vsi jugoslovenski plavalni rekordi, ki so bili doseženi v morju in da se bodo odslej priznali le oni, doseženi v predpisanim bazenu, ki ima sladko vodo. Ta sklep je bil povsem naraven, kajti tako je po vsem svetu, nikjer ne priznajo časov, doseženih v morski vodi, kjer se da mnogo lažje plavati. To dokazujejo vsa državna prvenstva, ki so se doslej vršila v morju. Vsi nastopajoči, tudi Ljubljanci, so doslej neprimerno boljše čase kot v sladki vodi: in obratno so bili časi obmorskih klubov v Ljubljani znatno slabši kot v morju. Najboljši dokaz je letošnje prvenstvo, čeprav je n. pr. Dubrovničan Ciganović v ilirijanskem bazenu dosegel boljše čase kot doma v morju.

Kako je s Petrinovičem? Na juniorskem prvenstvu v plavanju in vaterpolu je dosegla največ točk Ilirija in sicer 45. V postev za naslov najboljšega plavalnega kluba v Jugoslaviji so prišli poleg Ilirije še Viktorija z 28 točkami, Jadran s 16 in Jug z 41 točkami. Na seniorskem prvenstvu v Splitu je v plavanju odnesel I. mesto Jadran, drugo Viktorija, tretje Ilirija, četrto Jug, dočim je bil placement v vaterpolu: 1. Jug, 2. Jadran, 3. Viktorija, 4. Bob, 5. Ilirija, kar da po točkah Jadranu 39 in 16, Jug 9 in 26, Viktoriji 24 in 10, Iliriji 15 in 4. Skupno z juniorskim prvenstvom imajo torej točk: Jug 76, Jadran 71, Ilirija in Viktorija po 64 točk. Preostaneta še obe prvenstvi v skokih. Tu je Iliriji I. mesto povsem sigurno, ker ima največ skakačev, pri damskih skokih s stola celo edino tekmovalko v državi, Jadran računata, da bo pri juniorskih in seniorskih skokih dosegel povsod drugo mesto, kar pa vseeno ne zadostuje, da bi prekosil Ilirijo, čeprav je malo verjetnosti, da bi Jadran zasedel 2. mesto, ki bo po našem skromnem mnenju pripadlo Karlovcu, ki ima v Grlicu zadostno garancijo za to. Viktorija in Jug nimata skakačev in sta že dosegla maksimum točk. Viktorija se bo mogoče plasirala na eno izmed nižjih mest, kar pa ne more izpremeniti situacije, ki bo po končanih skokih predvidoma naslednja:

1. Ilirija 90 točk, Jadran v najboljšem primeru 87, mora pa biti v skokih drugi, Jug 76 itd. Račun ni težak in prav nič optimističen, kar bodo morali priznati tudi gg. iz Splita. Eno je gotovo: Petrinovičev pokal roma v Ljubljano. Živeči zmagovalci!

Mednarodni tenis turnir na Bledu

Naša najboljša igralka Ravniharjeva je dosegla največ zmag

Ljubljana, 8. avgusta. V petek, 5. t. m. se je pričel na Bledu mednarodni turnir za teniško prvenstvo Bleda pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Zanimanje za turnir je bilo veliko, najavljala so se blesteča imena teniških zvezd, od katerih so se pojavili kot znani inozemci le Madžar Kehrling, Herbsiova in Barwarowski z Dunaja, ter Riboljičeva z Reke.

Takoj moran ugotoviti, da prostori pri zdraviliškem domu nikakor niso primerni za prirejanje večjih turnirjev, kajti pri vseh treh igriščih je iztek tako kratek, pri prostoru ob galerijah, kjer so sedeži pa celo hribovit tako, da mora igralec pri dolgih žogah poleteti v hrib, če hoče ali spleh more se dobiti žogo. Sodniški stoli in sploh re se vseh priprave za baroko vred, vse to je v prav nepopolnem stanju, če pogledamo še Hute mreže, pridemo do zaključka, da bi se moral konzorcij, ki te prostore oddaja pobrigati za neprimerno boljše uredbo igrišč in ostalih naprav. Sodnikov ob črtan sploh ni mogoče nastavitvi, če se igra na vseh treh igriščih, ker leže igrišča tesno drug ob drugemu. Zeleti bi bilo, da se uprava konzorcija zavzame za preureditev, in prenovitev, da bodo igrišča v bodočnosti res taka kot bi morala biti.

Turnir prireja vsako leto beogradski tenis klub, ki s svojimi funkcionarji pride na Bled in organizira turnir. Nekaj se je govorilo po Bledu, da bo prihodnje leto beograjski tenis klub opustil prirejanje in da bo najbrže Ilirija vzela stvar v svoje roke! Tako se je govorilo — res pa še ni, Ilirija bo predvsem zahtevala, od uprave igrišč, da so igrišča za turnirje v uporabnem stanju, za kar pa sedanja niso v vseh zahtevah.

Finalne se je vršili v nedeljo popoldne ob precejšnjem zanimanju letoviščarjev. Rezultati so sledeči: Prvenstvo gospodov v singlu: Kehrling, Budimpešta; drugi Schäffer (Zagreb). Tretji Punčec (Zagreb). Kehrling je z izvestno igro porazil Schäfferja 6:2, 6:3, 4:6, 6:3. Schäffer pa Punčeca 6:2, 6:3 ter mu vrnil poraz, ki mu ga je zadal Punčec v drž. prvenstvu;

prvenstvo dam v singlu: Gostiša, Zagreb, druga Riboljič (Reka), tretja Ravnihar Ksenija, Ilirija, Ljubljana. Gostiševa je bila v izredni formi in je v semifinalu porazila avstrijsko prvakinjo Herbsiovo 7:5, 6:0. Riboljičeva je Gostiševi odvzela v Opetiji prvenstvo, danes je uspelo Gostiševi dokazati svoje znanje. Pripomniti treba, da je bila Riboljičeva elabo razpoložena;

prvenstvo juniorjev: Bojović, Beograd, drugi Majer, Odžaki, tretji Sivic Gustav, Ilirija, Ljubljana; prvenstvo gospodov v double: Schäffer-Kehrling, drugi Tomica Kukuljevič - Bar-

warowski (Dunaj), tretji Benfield - Radovič. Drugo plasirani par je igral proti obema prvakoma Kehrling in Schäfferju, ki sta oba svoje države zastopala v moštvi za Davis - Cup prav lepo in dobil tudi dva seta. Scor: 6:3, 6:3, 6:3, 2:6, 3:6.

Prvenstvo v mixed double se ni še igralo, ker se ima igrati še semifinale. Nadaljuje se danes.

Ilirijanski igralci so dosegli dvojce tretjih mest. Drugi so izpadli.

Sivievi uspehi v jun. tekmoivanju: Sivic: Rodar 6:2, 6:1, Sivic: Schidlof 6:0, 7:5, Sivic: Bojović 7:9, 2:6.

Truden je v prvi rundi zmagal proti Majerju 6:2, 6:1, v drugi rundi pa je žreb doletel Kehrlinga za nasprotnika, ki je zmagal 6:4, 6:1.

Ravnihar - Truden sta igrala v prvi rundi mixed-double s parom Gostiša-Schäffer in zgubila 4:6, 5:7.

Branko - Sivic sta zmagala v prvem kolu nad grofom Bombelles - Pongraz 12:10, 6:2, izpadla pa proti Kehrlinga - Schäfferju 2:6, 2:6.

Truden - Ebner v double proti Friedrich-Post 4:6, 9:7, 2:6.

Sivic je v singlu izpadel po boju s Friedrichom v treh setih.

Ravniharjeva, naša najboljša igralka, je dosegla največ zmag, ki so sledeče:

Ravnihar: Glininger 6:0, 6:1.

Ravnihar: Fishten 6:0, 6:3.

Ravnihar: Maksimović 6:0, 6:0 w. o.

Ravnihar: Riboljič (Italija) 2:6, 0:6.

Mnogo igralcev pride z Bleda za ta teden v Ljubljano ter v soboto nastopijo na nac. prvenstvu dravske banovine, na kar ljubitelje tenisa že danes opozarjamo.

R. Kos.

Iz Novega mesta

— Pomagajmo pogorelim! Jutr. bojo po novomeški občin pobirali podporo pogorelci iz Stavce vasi. Novomeščani, izkažite se plemenite in usmiljene ter pomagajte ljudem, ki jim je bilo v eni sami nesrečni noči uničeno vse imetje! Nujna pomoč jim je silno potrebna. Če pomislimo, da so si nekateri rešili le go. življenje in da so sedaj brez hrane, brez obleke, obutve in brez strehe, ne bomo nikogar, ki bo doječe potkal na naša vrata, osorno savrnili, temveč ga bomo podprli s hrano, mu dali kaj stare ali ponošene obleke in po možnosti nekaj denarja, da si nesrečni nekomorejo iz grozne bele, v katero jih je pahnila nesreča.

Pravi razlog.

— Papa, zakaj pa grade sedaj toliko hiš z ravnimi strehami?

— Najbrž zato, dragi sinke, da bi mogle hipoteke na njih varno ležati.

P. Deonorelli:

19

Prokletstvo ljubezni

Roman.

— Dobro, — je odgovorila Helena. Prišla se je čas ločitve. Krepko so si stisnili roke in se poljubili. V naslednjem hipu se je začel vlak sopihati premikati. Ramon in Helena sta ostala na peronu in mahaia z robcima za odhajajočim vlakom.

— Pojdiva, — je dejal Ramon. ko se vlak ni več videl.

Helena si je otrla solze, prišla moža pod roko in odšla z njim s kolodvorra. Ali naj verjamemo, da plete taja roka med zaljubljenca nevidne vezi? Ali pa je bila ljubezni med Heleno in njenim možem tako močna, da je vplivala celo na njune misli? Čudno je namreč, da sta med vožnjo s kolodvorra oba mislila na sinčka.

— Kaj neki počne zdaj? — je vprašal Ramon tiho.

— Jaz pa vem, — je odgovorila Helena. — Moja pisma so ti to povedala. Bliža se osma ura. Zdaj se igra pred velikim travnikom v parku. dokler ne pride ponj babica, da ga odnese v posteljo.

Med kramljanjem o sinčku se je kočija približala prvim vilam Knežjega parka. Že od daleč se je dobro videla na koncu ulice Montlaurova hiša.

— Čudno, — je dejala Helena, — zadnje čase se mi zdi vsak otrok podoban našemu.

— Kaj so tudi drugi otroci tako ljubki? — se je zasmejal Ramon.

— Saj veš, da nisem mislila tako, toda mnogi me močno spominjajo nanj. Recimo oni tamle, vidiš, pred našo hišo, ki tako radovedno ogleduje mimo vozeče kočije.

— Saj res, — je pritrldil Ramon, — naš sinček mora biti močno podoben temu dečku.

— Bože moj! — je kriknila Helena, ko se je kočija približala hiši. — saj to je... da, on je!

— Sinko! — je kriknil tudi Ramon.

In res, ko se je kočija ustavila pred vrtno ograjo, je prihitel dražesten deček in razprostrl svoje nežne ročice.

— Dete moje!

Ramon je naglo skočil iz kočije, dvignil sinčka v naročje in ga začel poljubljati.

— Pusti tudi mene malo k njemu, — se je oglašila Helena vsa srečna.

— Kako lep in krepak je! — je ponavljal Ramon venomer.

— In kako nežen, prijazen obrazek ima! Na las ti je podoben, — je zatrjevala Helena.

— Jaz pa mislim, da ima tvoje oči.

— Da, toda usta ima tvoja in čelo tudi.

— Kaj pa to pomeni, — je vprašal Ramon sinčka, — da te je babica poslala sem, ne da bi bila poprej pisala? Kaj se je zgodilo? Morda je pa dala pismo guvernantu.

— Pismo? — se je začudil deček. — Čemu pa, papa? Če ima pismo zate, ti ga lahko sama izroči, saj je tu.

— Tu! — je viknil Ramon osuplo.

— Tu! — je zajecjala Helena v nepopisni grozi.

— Seveda, papa. Odšla je v svojo sobo, pa mora biti vsak čas tu. Evo je, že prihaja.

In deček je pokazal s prstkom na stopnišče, kjer se je pojavila grofica de Montlaur, gredoč smeje in razprostrlih rok sinu naproti.

— Otroci moj! Moj Ramon! Torej te vendar še vidim pred smrtno, — je šepetala starka vsa srečna. — Ah, kako sem vesela in srečna! Nisem hotela, da bi Carmen odpotovala z možem, ne da bi si za slovo segli v roke. V mojih letih je taka ločitev resna zadeva. In njune brzojavke sem skedpala, da se odpeljeta šele jutri. Lahko si misliš, kako sem bila žalostna, ko sem zvedela, da sta prav kar odpotovala. Tedaj so mi pa sporočili radostno vest, da si se ti vrnil. Prišla sem pa tu, zato, ker mi je zdravje ni več trdno. Zdravnik mi je namreč naročil, naj se odpeljem v Pariz in se dam operirati; dal mi je priporočilno pismo za znamenitega kirurga.

Nenadna vest o materini bolezni je napravila na Ramona grozen vtis; obraz se mu je izpremenil, da je grofica takoj opazila, da nekaj ni v redu.

— Kaj ti pa je, dragi sin? Starost ni radost, to sam dobro veš, vendar se pa ni treba posebno razburjati. Operacija ni nevarna in zdravnik je dejal, da bom po nji takoj zdrava.

— Ze razumem, mama. Presenetilo me je pa, da niste omenili svoje bolezni Heleni, ko je bila pri vas v Penhoetu.

In Ramon se je vprašujoče ozrl na ženo, kakor bi bile te besede namenjene nji.

Helena je čutila, kako se ji šibe kolena. V očeh se ji je temnilo in najraje bi se bila pogreznila v zemljo.

— Heleni? — je ponovila stara grofica, ki ni opazila silne Helenine zadrege. — Kako bi ji pa mogla kaj omeniti, ko mi je na zdravnik šele pred dobrim tednom povedal da se bom morala dati operirati. a Helene že dobrega pol leta nisem videla.

— Ah, oprostite, — je dejal Ramon bled ko zid in se vprašujoče ozrl na svojo ženo. — Mislim sem, zdelo se mi je, da je bila Helena v Penhoetu šele nedavno.

— Dobrega pol leta je že tega, ko mi je pripeljala malčka, ki vama ga zdaj vračam. Je-li, draga moja? — se je ohmila grofica k Heleni.

— Da, mati... Seveda... res je... tako je, — je jecjala Helena zroč na svojega moža, ki jo je nepremično gledal.

Stopila je k njemu in mu zašepetala:

— Pozneje... takoj... zveš vse... Toda rotim te, ne vpiči nje!

Zenine besede so vznemirile Ramona, ki ga je silno presenetila vest, da Helena ni bila v Penhoetu. Zena, ki jo je ljubil, ki je veroval v njo kakor v svetnico, se mu je naenkrat pokazala v luči grešnice. Kri mu je zalila oči in v glavi se mu je zavrtelo. K sreči se je kmalu obvladal in ko so sedeli vsi štirje za mizo v oni rodbinski intimnosti, ki jo je tako dolgo pogrešal, ko je Helena rezala sinčku kruh in mu ga mazala z maslom, je postalo Ramona sram in na tihem si je očital neutemeljeno sumničenje.

Po večerji je odšel malček takoj spat, Ramon je pa hotel še malo posejati pri materi in prečitati pismo domačega zdravnika slavnemu pariškemu kirurgu. Tako je ostala Helena sama. Odšla je v sinčkovo sobo in težke misli so ji zarobile po glavi.

Najbolj jo je skrbelo pismo Roberta d'Alboiza. To vražje pismo je bilo treba čim prej uničiti. Če bi prišlo Ramonu v roke, bi bila katastrofa neizogibna.

Vzela je pismo izza nedrja in ga brž odpečatila.

Med norišnico in giljotino

Vprašanje, ali je morilec francoskega prezidenta pri zdravi pameti ali ne, še vedno ni rešeno

Ko so Gorgulovu prečitali smrtno obsodbo, je zaklical, da želi čim prej umreti. V zadnjem hipu je pa le podpisal prošnjo za pomilostitev in tako se je usmrtil zavlekle. Psihijatri si še sedaj niso na jasnem, ali je Gorgulov pri zdravi pameti ali blazen. Trije znameniti psihijatri so se pred obravnavo izjavili, da dvomijo, da bi bil Gorgulov pri zdravi pameti. O pismu, ki ga je poslal slavnemu psihijatru dr. Legrain Gorgulovu zagovorniku, smo že poročali. Dr. Legrain pravi, da ni nobenega dvoma, da je Gorgulov blazen. Tudi pred atentatom je mnogo pil, naslednjega dne je bil napol trezen in to je stanje, ki v njem vsi pijanci-zločinci store svoje zločine. Gorgulov je bil avtomat, ki ni mogel odgovarjati za svoje dejanje.

Tako to mučno vprašanje še vedno ni rešeno. Postaja pa tem mučnejše, ker je odvisno od njega človeško življenje. Zagovornik Gorgulova Geraud je izjavil pred poroto: Dan po usmrtni bomo vedeli, kdo je imel prav, jaz ali državni tožilec, ali dr. Legrain ali dr. Truelle. Slednji namreč trdi, da Gorgulov sicer kaže nekatere znake abnormalnosti, ki bi mogli biti pri Francozu sumljivi, dočim jih pri Rusih lahko opazimo tudi, če so popolnoma normalni. Vprašanje, ki nanj niso mogli odgovoriti, naj bi torej dobilo odgovor šele pod prosekatorjevimi rokami. Laikni se zdi nekam čudno, da se da duševna bolezen človeka ugotoviti šele, ko ga ni več med živimi. Dr. Paul, ki naj bi Gorgulovo truplo obduciral, je pa izja-

vil, da more prosekator ugotoviti duševno bolezen samo v primeru, če so v možganih dotičnega človeka težke anatomsko-patološke poškodbe.

Dočim o Gorgulovu razpravljajo pravniki, psihijatri in prosekatorji, pa sedi on v celici na smrti obsojenih in čaka svojo usodo. Vse kaže, da bo kasalsko sodišče potrdilo smrtno obsodbo in da Gorgulov ne pojde v umobolnico. Edino predsednikova pomilostitev bi ga še lahko rešila. Baie je prošila za pomilostitev sama Doumerjeva soproga. Gorgulov presedi po cele dneve za mizo med čitanjem in pisanjem. Roke ima proste, noge pa v okovih, tako da lahko dela samo kratke korake. Prosil je, naj mu prinese Dostojevskega roman »Zločin in kazen«. Hrano dobiva po želji in tudi kaditi sme. Vstane vsak dan ob 6. in se sme eno uro izprehajati po dvorišču. Pred njegovo celico stoji noč in dan paznik, ki strogo pazi nanj. K obsojencu sme ta zahajati njegova žena in njegov zagovornik.

Gorgulova žena prihaja k možu skoraj vsak dan. V kratkem bo poročila. Najstrašnejša je njena usoda. Kot priprosto in grdo dekle s skromno doto je iskala moža potom novin; dobila je doktorja medicine in »književnika«. Večje sreče pač ni pričakovala. Seveda pa ni mogla slutiti, da postane njen mož zločinec in da bo morda vdova moža, ki je končal svoje burno življenje pod giljotino. Najmanj je pa še mogla slutiti, da se bo to zgodilo v času, ko porodi prvega otroka.

Nova trgovina v Rusiji

Moskovski tisk posveča veliko pozornost vprašanju, kako je organizirana in kako gre trgovina z vsakdanjimi potrebščinami na kmetih. Razvoj te trgovine je postal sedaj glavna naloga sovjetskih gospodarskih organizacij in krajevnih organov komunistične stranke, ki jim je bilo naročeno, naj pomagajo širiti trgovino po kmetih, da s tem pospešijo izmenjavo blaga za živila. Industrijskih izdelkov je po kmetih že preveč, konzumenti dobivajo blaga v zobilju, trgovci se pa še niso naučili, kakor pravi moskovska »Pravda«. Zanimive vesti prihajajo iz melitopolskega okraja na jugu Rusije. Tja so poslale tovarne mnogo blaga, toda ljudje nimajo ne igel, ne sukanca, ne gumbov, tako da jim blago nič ne pomaga. Gumb je postal na kmetih v Rusiji sploh velik problem. Dobiti v vaši gumb pomeni skoraj toliko, kakor zadeti glavni dobiček v loteriji.

V nekaterih krajih, kjer še imajo gumbje v zalogi, jih prodajajo po rublju ali v našem denarju približno po 25 Din. V melitopolski okraj so poslali namesto šivalnih potrebščin več tisoč svilenih kravat. Moskovska »Pravda« pripominja k temu: »Zanimivo bi bilo vedeti, ali so v Moskvi pomislili na to, da mora imeti človek vsaj srajco, če hoče nositi kravato, za srajco pa potrebuje vsaj iglo in sukanec, da ne govorimo o gumbih, ki so tudi potrebni, če si hoče človek narediti srajco.« Zanimiv je tudi primer z obutvijo, ki so jo poslali nekam na jug. Poslali so več tisoč parov ženskih čevljev z nizkimi petami, ki jih na kmetih zelo radi kupujejo. Obenem s čevlji so poslali tudi galoše. Nesreča je pa v tem, da so

bili čevlji z nizkimi petami, galoše pa narejene za čevlje z visokimi petami. In zato jih nihče ni mogel nositi.

Na kmetih ljudje večinoma izmenjavajo blago in živila. V nekaterih krajih so postala valuta jajca. Nogavic in slankov za denar sploh ne prodajajo. Nogavice dobiš lahko samo za jajca. Enako je s tobakom, ki ga dobiš samo za živila.

Še dve smrtni obsodbi na Madžarskem

Pred izrednim sodiščem v Kečkemetu se je pričela v četrtek obravnavati 50letnemu Janušu Lörinczu in 26letnemu mizarskemu pomočniku Josipu Sedlacsu. Obtožena sta bila, da sta pred dnevi v okolici Cegleda napadla dva kmeta, ki sta kradla sadije in da sta enega ustrelila, drugega pa težko ranila. Obtožena sta, da sta priznala, izgovarjala sta se pa, da sta bila pijana. Po določilih prekega sode bi morala biti obsojena na smrt na vešalih. Sodba bi morala biti razglašena že v četrtek popoldne in po kratkem presledku tudi izvršena, ker pa krvnika Kovacza popoldne še ni bilo v Kečkemetu, je predsednik sodišča obravnavo prekinil in nadaljevala se je v petek dopoldne. Še dopoldne je bila izrečena obsodba. Oba obtožena sta bila obsojena na smrt.

Ko je predsednik razglasil smrtno obsodbo, se je nekaj žensk v dvorani onesvestilo. Obsojenca sta pa krčevito zaplakala. Sodišče je predložilo državni upravi telu prošnjo za pomilostitev in odločitev po padla ob koncu avgusta ali v začetku septembra. Obso-

jenca sta bila popolnoma strta, ko so jih pazniki odvedli iz dvorane. Sedlacs-kova žena se je onesvestila.

Nevaren vlomilec pod ključem

Orožniki v Prostějovu na Češkoslovaškem so že dolgo zasledovali Štefana Grunta, enega najnevarnejših vlomilcev v Evropi. V petek dopoldne so Grunta končno aretirali. Zasačili so ga v okolici Prostějova. Ko so stopili v hišo, je vstal izza mize mož visoke postave in jim mirno stopil naproti. Brez najmanjšega odpoda se je dal aretirati in odvesti v preiskovalni zapor. Obenem so orožniki aretirali tudi zakonca Konečnca, ker se je Grunt pri njima večkrat mudil.

Grunta so iskali orožniki že od leta 1930, ko je prišel iz ječe. S svojimi pajdaši je hodil po Moravskem in nobena blagajna ni bila varna pred njim. Številca njegovih vlovov in tatvin točno sploh ni mogoče ugotoviti. Oblasti domnevajo, da je vlomil najmanj v 300 blagajn, od teh se mu je 230 vlovov posrečilo. Odnesele je nad milijon Kč. Njegov glavni pajdaš brat Franc Grunt se je te dni v preiskovalnem zaporu obesil. Grunt je imel v okolici Prostějova razkošno opremljeno vilo, za katero je plačal 300.000 Kč.

Žrtve suše v Braziliji

V Severni Braziliji je vladala letos tako strašna suša, da je bila uničena vsa letina in da gladuje na tisoče ljudi. V nekaterih krajih je bila vegetacija popolnoma uničena, tako da prebivalstvo ni imelo kaj jesti in se je moralo preseliti v druge kraje. Oblasti so na hitro roko napravile za žrtve strašne suše več koncentracijskih taborišč. Eno taborišče je v okolici mesta Cairu. V tem taborišču je zdaj nad 25.000 ljudi, navezanih na dobrotelost. Moški bi radi kaj zaslužili in zato so začeli graditi veliko opekarno, da bi si lahko s prodajo opeke vsaj deloma pomagali iz hude stiske.

Jasno je pa, da se v takih taboriščih rade pojavijo nalezljive bolezni in zato so morale oblasti ukreniti vse potrebno, da bi ljudi ne zadela še hujša katastrofa. Drugo taborišče so napravili ob stoku rek Itapucura in Mearina. V tem taborišču je nad 200 begunciev iz države Maranhao. Ker bodo morali begunci ostati v taborišču dolgo, jim je poslala vlada poljedelsko orodje, da bodo obdelovali zemljo okrog taborišča.

Najboljši dokaz

— Počakaj sestrica, zdaj me moreva v salon, ker imamo goste.
— Kako pa to veš?
— Ker pravi mamica papamu »ljubi mož«.

DOBER ZINANEK

— Ta mož me je prosil, naj mu posodim nekaj denarja. Ga morda poznaš?
— Seveda, tako dobro, kakor tebe. Ne posodi mu niti belca.

PRILAJZEN SNUBAČ

Oče snubača, ki je prišel snubit nje-govo hčerko: Hči podeduje vse moje premoženje, dobra dva milijona.
Snubač: Kako je pa kaj z vašim zdravjem?

UBOGAL JE

— Zakaj pa pijš iz tako ogromnega vrča?
— Ker mi je zdravnik dejal, da smem popiti na dan samo en vrček piva.

TINSKE

za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na težini 8—14 kg.

Doza 100 tablet Din 46.—, doza 200 tablet Din 74.—

Proizvajal:

Lekarnar

Mr. BAHOVEC,

Ljubljana

PLESKARSKA in SOBOSLIKARSKA DELA

izvršuje po najugodnejših pogojih

GENUSSI IVAN

LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA ŠTEV. 10.

Makarska

Najcenejše in najlepše morsko kopališče na Jadranu

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

KOVASKI MEH

okrogel, velikost 80—100 cm, dobro ohranjen, kupi Ivan R. o m e, Višem — Dobropolje, 3068

MALI »TATRA«

dvocilindrski, kupi ako je v dobrem stanju in poceni — Oskar Marič Ptuj, 3067

SLUŽBE

NATAKARICO

ali dobro starejšo gospodinjico, osebno prijetne zunanosti s kavcijo 5—10 tisoč Din, kateri bi zaupal nadzorstvo vseh poslov, išče za takoj gostilničar, samec, 36 let star, k do bro idočih gostilni v Zagrebu. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe na Pero Števinović, gostilna, Zagreb, Ilica 246/a, 3072

KATERA SIVILJA

bi vzela 16 let staro deklico brez staršev, ki se je že nekaj časa učila šivanja — pa ima srestev, da bi se popolnoma izučila — da bi imela vso oskrbo brezplačno v hiši, za kar bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. Naslov: N. M. Strmole, Vir-Stična, 3070

STALEN ZASLUZEK

nudimo potnikom, upokojencem in drugim aginim osebam s posebanjem privatnih interesov. Obširne ponudbe na Unioreklam Zagreb, Masarykova ul. 8, pod šifro »Budučnost«, 3044

PRODAM

TRICEVNI RADIO

prodam. Vpraša se pri Dolenc, Cesta v Mestni log št. 33.

NOV RADIO APARAT

Hartley, 4-čevni z mrežasto anodo, 200 volti, fin zvočnik, vse kompletno, za prav nizko ceno prodam. Stjepan Kralj, brivec Dunajska 58, Ljubljana, 3074

PRODAM

popolnoma novo kompletno opravo za delikatero ali vino-toč. Vprašati v restavraciji Gajev hram, Gajeva 9, 3075

LESENE SODE

od približno 200 l. v katerih je bil loj in druga tehniška olja, popravljene, pripravne za tekočine, poceni prodajamo. Cena po kakovosti od 40—60 Din za komad. Kupcem na veliko popust. Jugoslovanske d. d. Schicht-Lever, Osijek, 4069

GLASPA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

PO 1.— Din

posojuje »Slag«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktoria« palače) in Maribor, Slovenska ulica 18, 70-T

POSODILA

POT DO LASTNEGA DOMA in blagostanja vsakemu odprta. Pojasnila daje Stavbna hranilnica in posojilnica Ljubljana, Miklošičeva 15, 68/T

NEPREMIČNINE

ENOSTANOVANJSKA HIŠA novozgrajena, z vrtno in sadonosnikom, v lepem in zdravem kraju v Sevnici ob Savi, 5 minut od kolodvor, ugodno naprodaj. Posebno priporočiljo vo za upokojece. Pojasnila daje Josip Merc, restavracija, Sevnica — kolodvor, 3066

REDKA PRILOŽNOST!

Srednje veliko posestvo s prvostnim zemljiščem poleg cerkve, šole in kolodvor, v ravnini, z obilnim inventarjem, takoj ugodno naprodaj. Nadalje prodam gostilno z 8 orali zemljišča, 10 minut od manjšega mesta. Kraja le-ga. Natlačneje pove Petelin, Otški vrh pošta Meža, 3065

DVA LOKALA

za trgovino ali pisarno odda D. Rovšek, Kolodvorska ulica št. 35, 81/T

RAZNO

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA

ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14, 72/T

ČEVLJI

NA OBROKE

»TEMPO«. Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan, se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6, 56/T

TUDI POHISTVO

NA OBROKE!

Kompletne spainice od 2200 Din

omare od 450 »

postelje od 250 »

kuhinjske odprave od 900 »

kuhinjske kredence od 500 »

Največja izbira pohištva! Vse drugo pohištvo se izvršuje po najmodernejših načrtih; sprejemajo se vsakovrstna mizarska naročila in popravila po najnižjih cenah — samo pri MIZARSTVU »SAVA«

Kolodvorska ulica 18, Dunajska cesta 36, 77/T

OTROŠKI VOZIKCI

sportni od Din 220.—, globoki moderni od Din 650.—, Sv. Petra cesta 52, 3007

OPOZORILO!

Mestna občina Ljubljanska bo tlakovala cesto Za Gradom še v tej sezoni z drobnim granitnim tlakom. S tozadevnimi predpripravi in planiranjem se prične pri prihodnjem teden, na kar se ljubljansko občinstvo opozarja, da bo imenovana proga od ponedeljka dne 8. avgusta do nadaljnjega za vsak promet zaprta, 3054

TELEFON 2059

PREMOG SUHA DRVA

Pogačnik, Bohoričeva 5.

Vsa pleskarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

družba z o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo LJUBLJANA, Mestni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 3070.